

Deelthema 3 Koninklijk dromen – Gods droom voor mij

Schriftlezing: Psalm 139
Tekst: Psalm 139: 1,23,24

Setting in het jaarthema

Er zijn twee manieren waarop je kunt dromen: je kunt dromen omdat je de werkelijkheid niet onder ogen wilt zien, en je kunt dromen omdat je weet dat God met deze werkelijkheid en met jouw leven een plan heeft. Je zou dat plan Gods droom kunnen noemen. De Koninklijke droom voor jouw leven. En als die Koninklijke droom je leven gaat bepalen, ga je meer zien dan voor ogen is. Dan kun je dromen gaan dromen die geen bedrog zijn. Dromen over je persoonlijk leven, waarin vrijheid en vervulling komt. Dromen over een gemeentelven waarin de Geest de gemeente en jou vult. Dromen over een wereld die zal worden zoals de Vader die bedoeld heeft.

Dit seizoen staat in het teken van de Koninklijke droom, voor jou, je gemeente en de wereld. Je bent geschapen door God, je bent hier niet toevallig. God was niet onaangenaam verrast toen jij geboren werd. Hij dacht niet: 'Oeps, wat gebeurt daar nu?' Je geboorte was geen vergissing of een ongelukje, je was door God gepland. Je leeft omdat God je graag wilde! Toen je nog niet geboren was, ja zelfs voordat je gevormd werd in de buik van je moeder, was je allang in de gedachten van God. Hij maakte jou als een unieke persoonlijkheid, met een specifiek plan voor ogen. Dat plan behoort bij de Koninklijke droom. Om deze specifieke droom te ontdekken is tijd met God nodig. Buiten de drukte, weg van de dagelijkse routine. Ook voor ons geldt dat we de stilte zullen moeten zoeken om God te kunnen horen spreken. In de stilte, bij het woord van God en gebed, kan Hij met de Heilige Geest Zijn Koninklijke droom bekend maken. Hij heeft een doel voor ogen, een visie voor een betere toekomst. Als God je een droom voor je leven geeft, betekent dat toekomst.

Op twee zondagen zijn het begin en het eind van de Bijbel aan de orde geweest. De vorige themazondag ging over de schepping: zó had God het bedoeld. Op de jeugdzondag ging het over het nieuwe Jeruzalem: de droom van God zal werkelijkheid worden, Gods grote toekomst.

Op de volgende themazondag gaan we dit nu heel persoonlijk invullen: welke dromen heb jij zelf, en welke dromen denk jij dat God voor jou in petto heeft?

Vorbereiding

Het beste kan dit uit te verf komen, als een groepje er van te voren al over nadenkt: wat is mijn droom voor mijzelf en voor onze jeugd? Waar zou ik over tien jaar willen zijn, wie zou ik willen zijn? Wat is het belangrijkste in die droom?

Daarnaast kun je ook eerlijk de vraag stellen, wat Gods droom zou zijn voor jouw leven. Hoe zou God willen dat jij over tien jaar bent en wat is daarvan het belangrijkste?

En zouden die twee dromen, die van jezelf en die van God, iets met elkaar te maken hebben?

Als een groepje jongeren dit al (kort) voorbereidt voor de themazondag en een aantal van deze dromen van te voren doorgeeft aan de predikant, kan dit in de preek een plek krijgen, en kan de preek het beste aansluiten bij je eigen dromen en ideeën daarover.

Tekstkeuze en focus van de preek

De tekst voor de preekschets is Psalm 139. Als er één psalm is die vertelt dat God jou gewild heeft, dan wel deze: 'uw ogen zagen mijn vormeloos begin, in uw boek stonden al mijn dagen al opgeschreven, zelfs nog voor er één dag van mijn leven bestond' (Ps. 139:16).

Aan het begin van de Psalm staat dat God al mijn gedachten en dromen kent. Alles wat ik mooi vind en waar ik aan denk: God weet het niet alleen een beetje, Hij ziet het volkomen en Hij doorgrondt dat. Dat is een belijdenis: 'mijn dromen zijn bij U bekend, want U kent mij'.

Aan het eind van de psalm staan bijna dezelfde woorden, maar toch een beetje anders. Dat is niet een belijdenis, maar een gebed: 'ken mij alstublieft, doorgrond mij, o God, kijkt U naar al mijn dromen, en wilt U mij laten zien wat uw droom voor mij is.'

Twee soorten van dromen dus: mijn droom en Gods droom voor mij. Hoe komen die nu bij elkaar? Dat is de vraag waar het in de preek over moet gaan vanuit deze psalm. De Psalm kan helpen om jouw droom dichterbij Gods droom te brengen.

Suggesties voor de invulling van de preek

Inleiding

Het is goed om te beginnen bij de dromen die jongeren van zichzelf (kunnen) hebben. Het mooiste is het te starten bij de dromen waarvan je weet, omdat ze door een voorbereidingsgroepje zijn aangereikt. Daarbij moeten we beseffen dat er ook anderen in de kerk zijn, die misschien heel andere dromen hebben. Laat dat niet te veel voor hen worden ingevuld. Het beste is daarom ruimte te nemen voor aantal vragen: wat zijn jouw dromen? Hoe zou je die concreet omschrijven? Bedenk eens twee dingen waar je nu echt van droomt voor jouw eigen toekomst.

Laat daarnaast het thema van Gods dromen naar voren komen. Hoe zou de droom voor jouw leven er uitzien, als je met Gods ogen naar jouw leven kijkt?

Vervolgens: vind je het belangrijk dat die dromen met elkaar te maken hebben? Het is de uitdaging van de preek om te zien waarom het van belang is met Gods ogen naar je dromen te kijken, en hoe je jouw droom dichterbij Gods droom kunt brengen. Daar ga je iets van zien en begrijpen, als je je door de psalm laat meenemen. Dan zal je er ook meer van ervaren, hoe mooi dat is.

De verwondering van de psalm

David neemt ons in deze psalm bij de hand en laat ons zien: kijk, zo is onze God. 'Gij kent mijn zitten en mijn opstaan. Met al mijn wegen zijt Gij vertrouwd. Zelfs wat ik denk – mijn dromen – het is voor U niet verborgen.' God omgeeft mij van achteren en van voren en Hij legt zijn hand op mij. Zelfs al zou ik proberen voor Hem weg te vluchten, dan nog zou de hand van de HERE mij blijven vasthouden.

Vers 9 geeft een mooi beeld. 's Morgens vroeg kijkt de dichter naar het oosten. Hij ziet de zon bij de dageraad verschijnen en gelijk is het hele land verlicht. Al zou je met vleugels kunnen vliegen als die eerste stralen van de dageraad, vanuit het uiterste oosten, en al zou je doorvliegen naar het uiterste westen - de plek van de zee in Israël, dan nog zou God je overal tegenkomen. 'U bent er. Daar kan ik niet omheen.' Uit alles blijkt, dat David er heel blij mee is, dat hij God zó kent: altijd om hem heen en heel dichtbij.

Aangevochten

Maar ligt daar niet vaak het probleem voor ons? Kan ik zo'n belijdenis als van David wel volhouden, als ik zie wat er in mijn leven allemaal gepasseerd is? Hoe kun je nu spreken over die hand van God om ons heen, als je moet lijden en verdriet hebt? Als ik het nu anders ervaar?

De Psalm wijst ons een weg om verder te komen. De psalm begint namelijk niet met een mooie ervaring. David kwam God niet allereerst tegen in de natuur of in zijn eigen leven. Nee, het eerste woord van de psalm is de toegangspoort tot het hele gebouw van de psalm: de naam van God met hoofdletters. Déze God, JHWH, Ik ben die Ik ben, God van het verbond dat Hij zelf sloot, kent mij.

Kennen heeft in de Bijbel altijd een persoonlijke betekenis. Vgl. b.v. Amos 3:2: 'U alleen heb ik gekend' zegt God tegen Israël. Dat is veel meer dan 'Ik weet dat je er bent'. Het betekent: Ik heb bemoeienis met je en leid je.

Dat God mij zó wil kennen, kan ik ontdekken als ik kijk naar Degene in wie God zijn hart heeft uitgedrukt: Jezus Christus. Door Hem is de verbondstrouw van God er ook voor mij.

Het is opmerkelijk dat David over Gods handen om zich heen zingt op een moment, dat veel mensen zouden denken, dat er van die handen van God niets te zien valt. Dat blijkt opeens in vers 19 e.v.: bloeddorstige vijanden bedreigen hem. David verkeert in doodsgevaar. En dan zegt David: ik weet dat God om mij heen is, van voren en van achteren. Die belijdenis vraagt om geloof, waarin je je vastgrijpt aan wat God beloofd heeft. De belijdenis 'de HERE kent mij' tilt David boven zijn eigen omstandigheden uit en leert hem te kijken met Gods ogen.

Niet dat hij daarmee alles van God begrijpen kan. Hij kan Gods gedachten niet doorgronden (vers 17,18). Maar hij gelooft: God doorgrondt mijn gedachten wel. Ondanks de afstand die er is tussen God en mij, ondanks dat Gods wegen veel hoger zijn dan mijn gedachten – ik doe mijn ogen dicht, omdat ik er niet bij kan – toch weet ik: als ik mijn ogen weer opendoe, ben ik nog steeds bij U (vers 18).

Hoe kunnen jouw dromen en Gods droom nu bij elkaar komen? Dat was de vraag waarmee we begonnen. Een belangrijke sleutel ligt hier: durf je tegen jezelf te zeggen, net als David, dat het waar is dat God jouw dromen kent? Dat Hij - terwijl jij Hem niet begrijpen kunt - jou wel begrijpt? Dat ook als jij Hem niet kunt zien, Hij jou wel ziet? En dat dat zo is, omdat Hij met jou begonnen is, en niet andersom? Dat is de toegangspoort: zien wie God is en geloven dat het waar is wat Hij gezegd heeft: Ik ken jou.

Gebed

Als je door deze toegangspoort de psalm binnen bent gekomen, is er nog een tweede sleutel die kan helpen, om Gods droom voor jou te gaan ontdekken.

Dat is het gebed, waar de psalm mee eindigt. Eigenlijk is het vreemd, dat David aan het eind aan God vraágt, wat hij eerst gewoon als een vaste bewering had uitgesproken in zijn belijdenis. U kent mij... ken mij dan ook. U doorgrondt mij... doorgrond mij dan ook. Hoe kun je dat nu vragen, als je wéét dat dat zo is? Omdat je door het te vragen gaat ontdekken wat dat betekent. Juist door dit te bidden, ga je zien hoe Gods droom voor jouw leven verbonden wordt met jouw eigen dromen.

Door te bidden word je je ervan bewust, dat God bij je naar binnen kijkt. Je legt je hart voor God open. Je weet dat er veel moois is, maar ook veel fout zit, dat er mooie en donkere kamers zijn in je hart. Er zijn mooie motieven in je dromen en verkeerde motieven. 'Wilt U daarin kijken, wilt U wegnemen wat niet goed is, en mij op uw bedoeling voor mijn leven wijzen en mij op die weg leiden?' 'U weet van verkeerde dingen, maar U weet ook dat ik U liefheb.' In deze psalm zegt God: 'ja, Ik weet het, Ik ken je en doorgrond je.' Als je God eigenlijk buiten je leven wilt houden, klinkt dat als een bedreiging. De tekst uit Amos 3:2 was daar niet als troost bedoeld, maar als waarschuwing. 'U heb ik gekend uit alle geslachten van de aardbodem, waarom hen je niet met Mij willen kennen in jouw weg?' Dat neemt God heel ernstig: ondanks alle bemoeienis van God met jou 'nee' zeg tegen Hem, dat is het ergste dat er is. Ook dan komt het moment dat je God niet kunt ontvluchten.

Als je eerlijk aan God vraagt of Hij je op zijn weg wil leiden, in je dromen en in de manier waarop je die wilt bereiken, dan zal jouw droom gevormd worden door Gods droom. Dan zul je ontdekken: de handen van God dragen mij, uiteindelijk op de eeuwige weg.

Suggestie voor verwerking

Mijn droom

Vouw een groot blad doormidden. Schrijf links boven: Mijn droom. Laat ieder rustig de tijd nemen (zeker 5 minuten) om hieronder zijn of haar eigen droom in te vullen; met een tekening, of met woorden. Het is nodig om dit zo concreet mogelijk in te vullen. Als iemand van de postcodeloterij belt om te proberen of je mee wilt doen, wordt je niet gevraagd of je wel 30 miljoen wilt winnen. Dat wil iedereen. Het gaat veel verder: je wordt gevraagd wat je met die dertig miljoen gaat doen. Een huis kopen? Maar wat voor huis? En waar precies? Wat ga je in dat huis doen? Enz. Dat doemt ze zo, omdat als je het heel concreet voor je ziet, je droom tot leven komt. Voor de postcodeloterij is dat om je over de streep te trekken mee te doen met de loterij. Voor ons is het belangrijk te zien wat onze dromen precies en concreet betekenen voor ons, dat ze tot leven komen dus.

Nadat je de linkerhelft van het blad hebt ingevuld ga je in groepjes van twee zitten en leg je aan je buurman/buurvrouw uit wat je hebt getekend of opgeschreven. Wat is jouw droom en waarom? De ander zal dit ook aan jou uitleggen.

Gods droom voor jou

Daarna ruilen jullie het blad. Je geeft dat van jou aan je buurman en andersom.

Nu schrijf je rechts boven: Gods droom voor jou. Je hebt net van de ander gehoord wat hij/zij droomt. Je gaat nu proberen dit te verbinden met wat volgens God belangrijk is in het leven van de ander. Ook dat kun je met een tekening doen, met een paar kernwoorden, of door een paar zinnen op te schrijven.

Dit kan alleen een goed gesprek worden, als je je probeert in de ander in te leven en ook serieus probeert te bedenken, wat God aan positieve dingen zou willen zeggen tegen die ander.

KONINKLIJK DROMEN

Jaarthema 2011-2012

Schrijf dat op en zorg dat je rechtsonder op het blad nog wat ruimte over houdt.

De volgende stap is dat jullie elkaar gaan vertellen, wat je denkt dat God belangrijk vindt in jullie dromen. Hoe kun je nu met Gods ogen kijken naar wat wij graag willen?

Je geeft het blad daarvoor weer terug aan elkaar.

Gebed

Als je dat hebt uitgewisseld, probeer je samen in één of twee zinnen een gebed op te schrijven, om er achter te komen hoe God jullie wil leiden in de dromen die je al of niet hebt. Dat gebed schrijf je rechtsonder op het blad. Ieder schrijft dat dus op zijn eigen blad, onder: 'Gods droom voor jou'

Als dit twee aan twee gebeurd is, kun je in de grote groep een paar dingen uit de gesprekjes doorgeven. Die kun je ook op een groot vel schrijven: zowel links 'onze dromen' als rechts 'Gods dromen voor ons'. Samen kun je dan eindigen met een gebed, dat veel zal lijken op het gebed uit psalm 139:23,24, maar concreet ingevuld.

Alternatief

Als je denkt dat dit te moeilijk is om in zulke kleine groepjes te doen, twee aan twee, kun je hetzelfde proces ook onder goede leiding in grotere groepen uitvoeren. Laat daarbij dan wel elementen uit de preek en uit de psalm terugkomen.

GELOOFWAARDIG JEUGDWERK